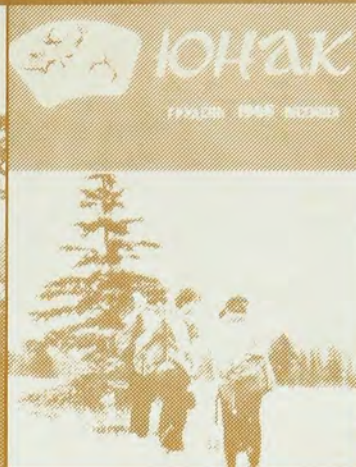
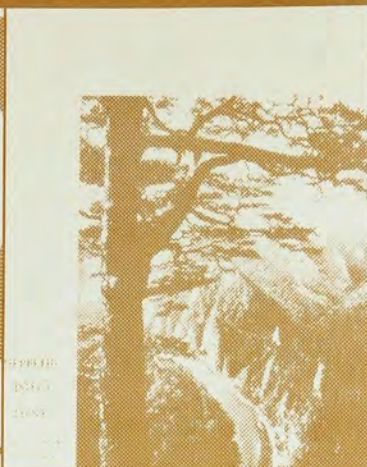
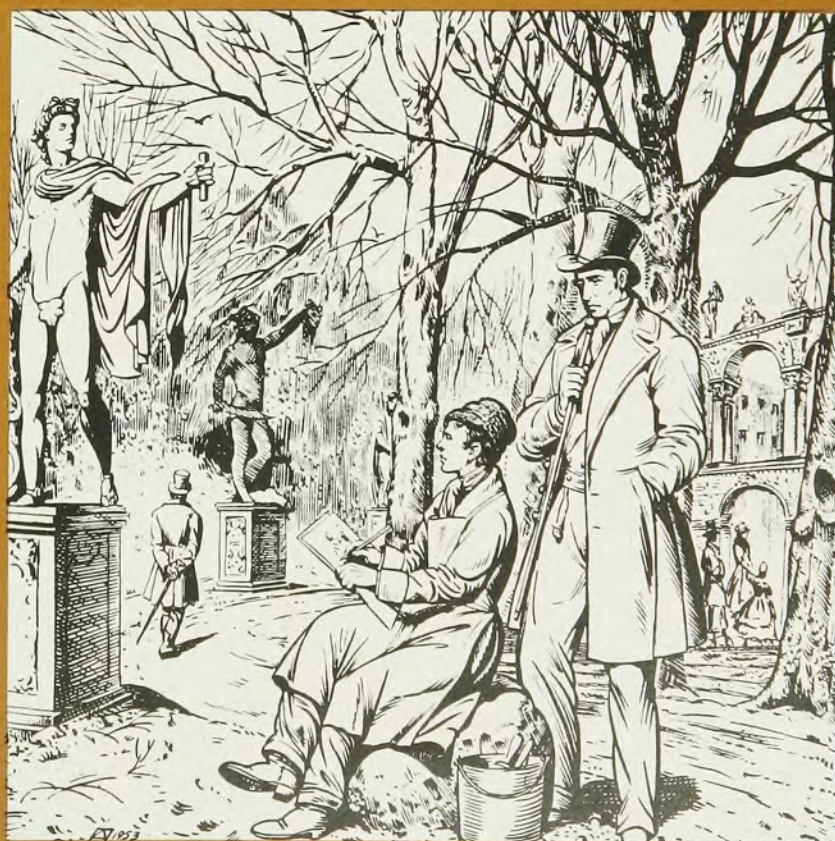

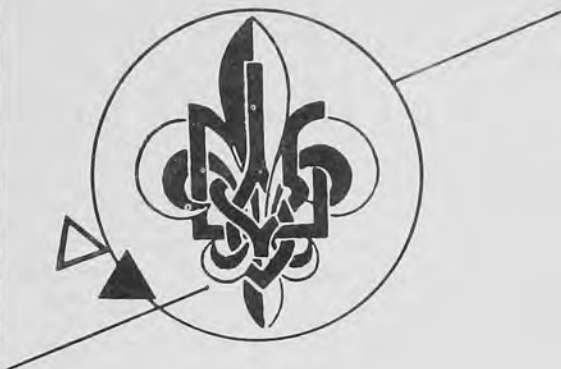
ЛЮТИЙ-БЕРЕЗЕНЬ
FEBRUARY MARCH
1983

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

З М І С Т

1 До Основ'янення (уривок)	Т. Шевченко
Лілея (легенда)	В. Лисенко
3 Ольга Басараб, Олена Теліга, Віра Бабенко	
— Чому вони безсмертні?	Т. Г.
4 Естафета пластових вогнів	О. Павлів
6 Лесині зустрічі в Києві	М. Олійник
7 Українка королева Сіаму	за газ. "Укр. Час"
8 Представниця "Юнана" королевою Балю	
Преси	О. Кузьмович
9 Для філіателістів	Б. Ямінський
10 Юнаки з Нью-Йорку першуні ЮМПЗ-1982	О. Кузьмович
11 Чому пластуни на Зустрічі?	Б. К. і Л. Б.
12 Промова на прощальному матуральному вечорі	М. Павлів
14 З коломийок-придибашок	О. Павлів
Про що мріють юні друзі?	Т. Ганевич
15 Словник Мудрої Голови, Цікаве про мову	Вілан
Молоде перо: Блискавиця болю	О. Калитян
16 Державне оголошення	**
17 Пласт в Німеччині	К. Федорика
Хроніка	
19 Датки на прес-фонд, Замість квітів на могили	

● **Ілюстратори цього числа:** Мирон Левицький, Ніна Мудрик-Мриц, М. Попович, Христя Юрчук.

● **На обкладинці:** Графіна Петра Андрусева "Зустріч Тараса Шевченка з Іваном Сошенком".

Редагус колегія
Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Дора Горбачевська

пл. сен. Юрій Данилів

ст. пл. Роман Вашун

пл. сен. Тоня Горохович

ст. пл. Олесь Кузишин

ст. пл. Всеволод Онишкевич

пл. сен. Олександра Юзенів.

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЮНАК

ЛЮТИЙ-БЕРЕЗЕНЬ 1983

Ч. 2-3 (231-232) РІК XXI

Інтернаціональне стандартно-серійне число
0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"

КАНАДА — \$15.00, УСІ ІНШІ КРАЇНИ —
15.00 америнанських доларів.

Ціна одного прим. — \$1.50.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by **PLAST**, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. **M6S 1N2**
АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: **YUNAK MAGAZINE**, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ont. **M6S 1N2**, Canada Canada
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olga Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.
Second class mail registration number 2185 ● **Kiev Printers Ltd.**, 2466 Dundas Street West, Toronto, Ontario, Canada **M6P 1W9**

До Основ'яненка

(Уривки з поеми)

Поему "До Основ'яненка" присвятив Тарас Шевченко письменникові Григорієві Квітці Основ'яненкові. Поет прославляє його за те, що написав багато творів українською народною мовою, показав її красу та багатство тоді, коли вона щойно починала своє життя в літературі. Сумує поет в поемі, що "нема Січі", але ворогові, що радіє з того, кане:

Смійся, лютий враже,
Та не дуже, бо все гине, —
Слава не поляже,
Не поляже, а розкаже,
Що діялось в світі,
Чия правда, чия кривда,
І чиї ми діти.
Наша дума, наша пісня
Не вмере, не загине...
От де, люди, наша слава,
Слава України!
Без золота, без каменю,
Без хитрої мови,
А голосна та правдива,
Як Господа слово.

Співай же їм, мій голубе,
Про Січ, про могили,
Коли яку насипали,
Кого положили;
Про старину, про те диво,
Що було минуло...
Утни, батьку, щоб нехотя
На весь світ почули,
Що діялось в Україні,
За що погібала,
За що слава козацькая
На всім світі стала!
Утни, батьку, орле сизий!
Нехай я заплачу,

Нехай свою Україну
Я ще раз побачу;
Нехай ще раз послухаю,
Як те море грає,
Як дівчина під вербою
"Гриця" заспіває;
Нехай ще раз усміхнеться
Серце на чужині,
Поки ляжу в чужу землю
В чужій домовині!

Лілея

Полюбив молодий Тарас дівчину Оксану. Вірно і щиро. Покохала й красуня нещасного сироту. Зустрінуться, було, вдвох, поговорять, посумують та й розійдуться.

Якось увечорі сиділи вони над ставом. Тихо було навколо, гарно. Десь далеко пісня ніжна бриніла. В небі зорі переморгувалися між собою, на місяць задивлялися. Прихилилась дівчина до Тараса і каже:

— Ніколи не забуду цієї ночі, зір ясних угорі, цього тихого ставу... Доки віку мого, буду я вірна тобі, голубе. І ніколи ми з тобою не розлучимось, не полаємось... Правда, Тарасику?

— Правда, Оксано, правда... Довіку будемо разом...

Та так не сталось, як гадалося. Невдовзі поїхав пан кудись далеко на чужину і забрав з собою Тараса. Забрав на довгі роки. І так це було несподівано, що Тарас навіть не зміг попрощатися з коханою. Лишилась сама Оксана. Вийде, було, на дорогу, дивиться-виглядає свого судженого. Немає Тараса. Уже й свати ходять. Усім відмовляє Оксана. Мати плаче, батько гримає, мовляв, чекаєш того Тараса, а він, може, забув тебе, занехав...

— Ні, не забув мене Тарас, — відповідає дівчина, плачучи. — Повернеться він скоро... Як не повернеться — то краще мені одній жити, ніж нелюба коханим називати... Не губіть мого віку молодого...

Не знала дівчина, не відала, яке на неї горе чигає. Побачив Оксану молодий панич і зажадав узяти в покої. Прийшли гайдуки, накажуть дівчині йти до двору.

Батько сумний стоїть серед хати, як та хмара осіння, дивиться жалібно на дочку.

— Чуло моє серце біду, та не знало, звідки її зустрічати. Досиділась ти, доню, дочекалась свого щастя...

Повели гайдуки Оксану. Молодий пан радіє, ходить біля нової покоївки, подарунками обділяє, слова уїдливі говорить. Змарііла дівчина від горя та смутку, зажурилася. Одні очі горять так, як раніше горіли, не гаснуть.

— Беріть, пане, свої подарунки, — каже вона паничеві, — і не підходьте до мене — все одно вашою я не буду.

— Так ось яка ти! — розлютився панич. — Не хочеш забути того бунтаря Тараса, не хочеш мене полюбити... Знай же!

Зблідла Оксана на виду. Глянула на панича, на його миршаве личко, на маленькі очі.

— Ні, пане, — сказала рішуче, — не буде по-вашому!

Впала на землю ніч. Заснув масток. Тільки Оксана не спить.

Одяглася дівчина. Вийшла тихесенько з маєтку, щоб варту не збудити. Сяє місяць на небі, зірки сміються... Став дримає, закутавшись у густе покривало, зіткане з білого туману. Тихо навкруги.

І пішла дівчина з села, пішла в світ за очі. На світанку надібрала невеличку хатину на узліссі. Бачить віконце світиться. Підійшла, постукала. Двері відчинила бабуса — стара, зморщена.

“Знахарка, — догадалася Оксана, — та, що зілля має від хворіб усяких”.

— Заходь, дівчино, — запросила стара, — навіщо ж на порозі стояти?.. Розкажеш мені, чого прийшла в таку ранню пору, коли ще й півні не співали, і птахи не прокидалися.

— Бабусю, — промовила Оксана. — Ти всім допомагаєш, я знаю... Може, й мені зарадиш, нещасній. Чекаю я свого милого — не дочекаюся. Десь він у неволі, на далекій чужині. А панич хоче мою красу розтоптати, світ білий зав'язати... Допоможи, бабусю!..

Заплакала стара знахарка.

— Дивлюсь на тебе, красуне моя бідна, а свою молодість бачу... Скільки ж нас ходить по Україні таких нещасних! Згубили пани й мою красу, світ-сонце закрили, коханого відняли... Уволю, дочко, твою долю: будеш ти довіку ніжною, чистою і гарною. Поки житимуть люди на землі, красою їх дивуватимеш... Але не усміхнешся вже до коханого, не обнімеш його руками білими, не промовиш слова привітного... Поміркуй, доню! Може краще скоритися панові. Не ти одна така безгаланна на білому світі...

— Ні, бабусю, — відповіла гнівно Оксана, — не хочу я панам коритися!

Зідхнула знахарка й дала дівчині чарівного зілля. Випила Оксана до схід сонця — і сталося чудо. Там, де стояла вона, виросла струнка, чиста, як сніг, ніжна лілея...

А вранці набігли в ліс гайдуки з хортами, вдерлися до хати, питають стару знахарку:

— Чи не бачила дівчини? Тут вона має бути, собаки по сліду її бігли, дійшли до хатини й зупинилися.

— Ходила лісом уночі якась дівчина, проклинала свою долю, — одказує знахарка, — а тепер я не знаю, де вона...

Довго шукали гайдуки Оксану, та так і пішли з порожніми руками

А незабаром повернувся з заслання Тарас Шевченко. Приїхав у рідне село й почав розпитувати про свою Оксану. Та ніхто не міг сказати, куди вона ділася.

Заплакав гірко Тарас Григорович і вже зібрався їхати з села, коли прийшла до нього стара знахарка:

— Ходімо, — каже, — я поведу тебе до твоєї нареченої!..

Довго йшли вони, поки дісталися до лісу. Там, на галявині, росла струнка лілея. Підійшов до неї Тарас Григорович, а квітка стрепенулася вся, затремтіла від радості, пелюстками білими тягнеться...

Про все розповіла значарка Шевченкові — як чекала Оксана свого коханого, як не хотіла панові коритися.

Довго стояв біля лілеї Тарас Григорович, потім поцілував ніжні пелюстки і назавжди поїхав з рідного села.

Василь Лисенко (скорочено).

Від Реданції: Народ створив про Т. Шевченка багато легенд та переказів. Василь Лисенко на їх підставі написав літературні розповіді про події й факти з життя поета, не оминаючи вимислів народу про надприродну силу, незрівняну мудрість, винятково чисте сумління героїв своїх мистецьких розповідей.

В. Бабенко

Три популярні патронки пластових куренів УПЮ-ок відомі своїм життям і героїчною смертю.

Ольга Басараб — сестра першого Начального Пластунa Северина Левицького, ще юначкою брала активну участь у громадському житті. Перед першою світовою війною, разом з гуртком інших жінок допомагала організувати відділи УСС-ів, провадила харитативну й освітню діяльність у Комітеті допомоги раненим і полоненим у Відні та в Комітеті допомоги цивільному населенню. За це відзначив її Міжнародний Червоний Хрест.

Після війни працює у проводі Союзу Українок і в тайній Українській Військовій Організації (УВО). Польська поліція арештувала її 1924 року, під час слідства вимагала видати товаришів, але Ольга не зрадила. Її замучила польська поліція вночі з 12 на 13 лютого 1924 р. на 34 році життя.

Олена Теліга блискуча поетка і революціонерка — загинула в київському Бабиному ярі в 1942 році. Вона активна в підпіллі, рвалася із спокійного життя до "пекучої гри", організуючи в Києві Спільку письменників, редагуючи єдиний тоді в Східній Україні літературно-мистецький журнал "Літаври". Праця її проходила серед наклепів, доносів але поетка не звертала на них уваги. Арештували німці її 9 лютого 1942 р. Німці пропонували їй йти на службу до них, товариші наказували виїхати з Києва, коли почалися арешти, але вона не кидала своєї важливої праці.

Точної дати смерті не знаємо. В одній з камер тюрми бачили напис: "Тут сиділа й звідси йшла на розстріл Олена Теліга". Зверху напису був знак гризуба. Один з катів висловився: "Я не бачив мужчини, щоб так героїчно вмирав, як ця гарна жінка". Вона ж бажала

"гарячої смерті", сподівалась "грізного грому", сама проповідувала співзвучність слова й поведінки поета.

Поетка своїм життям, творчістю і смертю здобула собі місце в народі. Стоїть на сторожі, щоб освічувати нам шляхи "крізь січні в теплі квітні".

Віра Бабенко — учениця 7-ої класи, серед небезпек, без всякої комунікації у березні 1921 року переходить шлях від Катеринослава до Тарнова, щоб зголоситися у Симона Петлюри, дістати від нього інструкції й тим самим шляхом повернутись до Києва й віддати їх поетові Грицькові Чупринці, який приготував на серпень 1921 р. повстання проти комуністичного режиму. Віра пройшла майже дві тисячі кілометрів. Але знайшовся Юда, він доніс на Віру. Її арештовано разом з 60 іншими революціонерами-патріотами. В тюрмі Віру змушували тортурами видати товаришів. Вона не зрадила, її розстріляли.

Пригадуємо ці сумні події нашому юнацтву, щоб частіше звертали свої думки до подвигу духу наших героїнь, до їх короткого життя, яким вони увійшли в вічність, стали безсмертними.

Т. Г.

УКРАЇНСЬКІ КООПЕРАТИВИ

кредитова торговельна будівельна

МЕЛБОРН — АВСТРАЛІЯ

Щадить і позичайте у "Дністрі" й "Одесі".

Убезпечуйте дома й авта через кооперативну агенцію. Користайте з бюро подорожі.

Полагоджуйте всі закупи й пересилки пакунків у кооперативній крамниці.

Пластуни підтримують і користають з українських кооператив. Вони щедро допомагають нашій Пластовій Станиці.

ЕСТАФЕТА ПЛАСТОВИХ ВОГНІВ (У сімдесятріччя заснування Пласту)

Двадцятий вік, що його поети назвали жорстоким, як вовчиця, — щойно народився і майже разом з ним — народився Пласт. Двадцятий вік, це час, в якому найкращі сини й дочки України декілька разів підносили вгору "червону калину", вік, у якому вони часто документували свою державну зрілість і численними виявами героїзму засвідчували свою вірність найвищим ідеалам української державності. Всі ці великі й вагомні роки нашої недавньої історії — нерозривно зв'язані із Пластом.

На заранні тієї доби — 70-т років тому, поряд інших українських молодечих груп і установ, — народилася скромна юнацька організація. Вона назвала себе дуже просто, але по-козацькому — традиційно: Пласт.

Завдяки родоначальникові Пласту, доктору Олександру Тисовському-Дротові, ця організація скоро оформилася: методично і концепційно та ідейно й світоглядно.

І вже після несповна двох років, із вибухом Першої Світової Війни, багато пластунів замінило свої мандрівні кийки й палиці на шаблі й рушниці, а капелюхи — на вояцькі шоломи. Подібне повторилося згодом, під час Другої Світової Війни, коли в рядах Української Повстанської Армії опинилися сотні найідейніших пластунів.

Чотири літери С К О Б і чотири символи: Сильно, Красно, Обережно, Бистро, Ці слова стали не тільки привітом, але й нормою щоденної поведінки пластунів, стали частиною їхніх характерів.

Патроном своїм Пласт прийняв святого Юрія — найбільшого лицаря серед святих, покровителя українського козацтва, — щоб до його геройських вчинків достроювати юнацькі душі й серця, щоб на героїці ростити характери української молоді.

Озброєні таким духовим вирядом, групи молоді часто виходили у непорочність лісів і

в зелень чарівних піль, у гори сині й кучеряві, ішли в обійми сонця, вітру, дощів і буресняних, щоб там, серед краси й суворости природи, юнацькою спільнотою готуватись до життя і в життя вступати. Щоб гарт тіла і велич духа плекати, щоб характери свої різьбити й рости та дозрівати на славу Бога й України.

Казка ставала дійсністю, а забава й юнацька гра перетворювалися у діло рук юнацьких, в конкретні вчинки. Українська молодь заслужана в героїку лицарського минулого наших предків, наснажена жаждою великих пригод, жадібна глибоких і могутніх переживань, як море, і шляхетних вчинків, як мрії юнацтва, — ця молодь горнулася до Пласту і знаходила там новий зміст свого життя.

Цей зміст — це ідейне горіння, це містерія пізнання життєвих і Божих правд, і врешті, це любов до свого народу і до Бога. Ось стимули й цінності, що ними молодь косичила свої юні серця у Пласті й доповняла у своїх молодих душах ті невидні скарби, що їх засівають батьки, українська школа й рідні церкви.

По скелястих горах і по зелених долах — шатра й курені юнацькі сіріють. І готуються в них подвижники нові і переємники ідейного горіння наших предків, готуються ті, що в'яжуть наше минуле з майбутнім, що гарантію в собі несуть нашого світлого майбутнього.

Як колись на Запорізьку Січ, так і тепер, приводять батьки дітей своїх до Пласту і віддають їх у спільноту молодих, як у школу життєву, віддають виховникам. А ті, приймають їх, як старші побратими й посестри, як їхні друзі.

Самі ж виховники, жертвуючи своїм трудом, часом і працею, непомітно збоку йдуть, у сумерку тіней ступають, щоб світло юні душі краще золотило, щоб у грі, в обов'язках і в житті спільнотному — не загубилась іскра самостійного горіння. Щоб чуття морального закону й самодисципліни, як зорі у склепінні неба — щоб не гасли в душах молодих, але блистіли і самостійний шлях життя прояснювали їм.

МИТРОПОЛИТ МСТИСЛАВ

— ДОБРОДІЄМ ПЛАСТУ

В жовтневому числі "Юнака" минулого року ми подавали, що Крайова Пластова Старшина в США наділила Митрополита Мстислава грамотою Добродія Пласту.

На знімку: пл. сен. Е. Гойдиш — голова КПС — читає текст грамоти перед врученням її Митрополитові Мстиславові.

Фото: Карла Собенна

У численних пластових мандрівках — багато трепетних зворушень і переживань. Але, найглибші зворушення тоді, коли на прапори шовкові молодь свої обіти любови й вірності складає. Тоді тремтять серця юнацькі до ритму пошумів ялищ струнких й зелених вічно, а живчик пульса достроюється до такту пластової пісні-гимну і до дрогань блакитно-золотого полотнища, що вгору ген, по щоглі в'ється туди, де сонце золоте і небо голубе.

Чар таборів юнацьких, бадьора пісня, танок, спортивні змаги й атмосфера дружньої співпраці, змагання за найкращі успіхи в житті, заправа й гарт, і перші спроби життєвої боротьби, і сміх розкотистий, і радість промениста безжурної громади молодих, й ідея вірного служіння народнім справам, — все це, неначе зов сурми, неначе містерійність заповіту предків — скликає і мобілізує українську молодь в юнацькі лави Пласту.

І сьогодні ми горді з того, що єдиною, могутньою ідеєю здружені і задивлені у маєстат страдальної, але нескореної України, — ми спільними зусиллями прямуємо вперед, до ясної мети нашої Великої Мандрівки, до світлого майбутнього і Пласту, й українського народу.

То ж, з приводу наших ювілейних святкування — ватру дружби і вірності палкої спільно запалім!

Хай полум'яні відблиски вогню освічують нам шлях в майбутнє!

Тепло й вогонь тієї ватри — хай загріває нас до починів великих!

А ясність світляних лучів — нехай просвітить полум'ям любови наші душі, щоб бистрою іскор мислі наші променіли.

І чесно, і велично, як наші ватри, — щоб ми життя палке прожили, променисте. І щоб

маршрути наші, як світла промені ясні, по діягоналях рівних проходили.

І щоб верстаючи широкі путі життєві, ми всюди й завжди на джерело вогню святого пам'ятали, на Батьківщину нашу дорогу, що надихнула нас оцим вогнем священним.

Задивлені в верхів'я ватри багряної, і пам'ятавши про горіння творче наших предків, — прямуймо із піднесеним чолом до неозорих верховіть життя. І лиш великого бажаймо! Для цього великого й прекрасного, для Бога й України, в офіру їм складаймо наші почини й знання, і змаг сторукий, і пісню й мову нашу чарівну, і тихий шепіт наших душ й сердець юнацьких. І жертва ця — нехай Творцем Всевишнім і Вкраїною — благословенна буде!

Цеглу до цегли, східець до східця кладіть, крок до кроку дорівнюйте, тон до тону достроюйте, будуючи спільноту духа переможного, будуючи великий храм всенациональний, будівлю світлу й надпростірну величного майбутнього народу українського, тут, за океаном, на Рідних Землях, і в широкому світі!

ЛЕСИНІ ЗУСТРІЧІ В КИЄВІ

... І знову Київ. Не може дівчинка налюбуватися містом. Усе в ньому минеться, грає. На хідниках повно листя. Воно спадає, крутячись в повітрі, та встеляє вулиці барвистим килимом.

Леся поверталась від Лисенків сама. Мама дозволила їй на цю прогулянку. Воно й недалеко від них додому. Проходячи повз Золоті Ворота, Леся не втрималася, щоб не завернути вбік з вулиці на маленький скверик. Як свято перед Золотими Воротами. Побачила гурт людей. Підійшла. На камені, тримаючи на колінах бандуру, сидів сліпий кобзар. Він щойно закінчив грати, дивився незрячими очима кудись у простір. Леся пізнала його. Це ж той самий, що рік тому вона підкинула його поводиреві татову куртку.

— Діду, чи не заграли б ви ще раз щось, — попросила Леся.

Заграти не штука, та чи немає тутечки... — Він не сказав, кого саме остерігався, проте люди загомоніли:

— Нема, діду... І близько не видно.

Старий враз ніби ожив, підвів сиву голову і заспівав:

“Ой, годі наших діток малих страхати, ляхати,

То будуть у нас куми і побратими гуляти!

... Гей тото-то, пани молодці!

То треба ж отцеву молитву та матчину Штити й поважати!

Леся заслухалася, а дома вже Михайлик і Шура чекали її на лекцію німецької мови. Повернувшись додому, доня просила пробачення:

— Мамочко, люба, коли б ти знала як він співає і грає той кобзар...

— Ото-то... Завжди ти когось зустрінеш. А що, яку пісню тебе навчала сьогодні Ольга Олександрівна?

— “Садок вишневий” — я вже вмію співати й грати. Ольга Олександрівна сказала, що в мене гарний голос...

— То треба частіше й багато співати — дала мати.

Не встигла Леся всього розповісти мамі, як у хату веселою юрбою влетіли Оксана, Маня і Люда з батьком Михайлом Старицьким.

— Ходить гарбуз по городу, питається свого роду: ой чи живі, чи здорові всті родичі гарбузові! — привітався Михайло Петрович.

— Живі, живі ще й здорові. Того й вам зичимо! — відповіла Ольга Петрівна.

В хату увійшов господар — Петро Косач.

— Відразу видно, що Старицький приїхав. Чути на весь дім.

— Чути? То й добре! Хай чують! Хай знають: ще не вмерло наше рідне слово — живе й буде жити! Оце ще коли б сюди Драгомана, то й сам чорт не страшний був би. От маєте... “Тарас Бульба” — лібретто майбутньої опери. Її неодмінно напише Микола Віталійович Лисенко, — заговорив поспішно Старицький, розкладаючи рукопис на столі.

— А прочитайте хоч трошки, Михайле Петровичу, — попросила Леся, сидючи поруч матері за столом, зіпершись підборіддям на руку...

Старицький читав. Один за одним оживали в пам'яті козацькі походи, бої зі шляхтою... Зрада Андрія... Смерть Остапа і самого Бульби...

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
Realtor — Insurance Agent
527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666
INSURANCE:
2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

Це буде щось надзвичайне. Я захоплена! — озвалася Ольга Петрівна

— А Микола Віталійович знає, що вже написане лібретто? — запитала мама.

— Знає. Уже, каже, увертюру написав...

— Ну, а як же молоде покоління — раптом запитав Старицький. Він глянув на Лесю й ніжно погладив її по голівці. — Чим живемо? — запитав.

— Хлібом-сіллю! — відповіла Леся.

— Молодчина! Швидка, відразу знайшла, що сказати. — Дорослі засміялися.

— А що на пам'ять знаєш? Чи вже всього "Кобзаря" вивчила?

— Багато, але ще не всього.

— Он як! За це тобі цукерків найсолодших дам:

— Ми теж знаємо Шевченкові вірші, — закричали діти.

— На всіх в мене не вистачить. Але давайте влаштуємо конкурс: хто найкраще виголосить, тому й гостинець найліпший. Жюрі прощу зайняти місця! — Він швидко розставив

стілці, дорослі посідали й концерт розпочався.

Першою виступила Люда. Вона виголосила "Причинну", а далі почала "Мені тринадцятий минало..." та Михайло Петрович її зупинив. Далі був виступ Шури. За нею почала Леся — спочатку тихо несміливо, а далі все дужче голосніше...

Ні долі, ні волі у мене нема,

Зосталася тільки надія одна, —

Усі вражені, насторожені слухають. Слухав Старицький. Він оглядав Лесю, подивлявся як кілька хвилин тому, вона була так по дитячому наївна, а тепер не по віку доросла, бачив у її очах страждання і смуток, бо Ольга Петрівна шепнула йому, що це виголошує Леся свій власний твір.

Леся виголошувала поезію врочисто, піднесено. І ніхто вже не думав про те, кому дістануться ласощі. І дорослі й діти переживали нові не буденні почуття.

Скорочено за "Дочка Прометея" Миколи
Олійника переповіла Т.Г.

УКРАЇНКА КОРОЛЕВА СІЯМУ

"Мандрівка з минулого в майбутнє"

Напевно ви бачили, або читали про п'єсу "Анна і король Сіаму", або оглядали цікавий фільм "Король і я". Змістом його є історія про європейську гувернантку, яка одружилась із королем далекого Сіаму (сьогодні ця країна зветься Тайланд). Але чи чули ви про справжню, не вигадану, дівчину-українку, яка одружилась із королем Сіаму й стала королевою тієї екзотичної країни?

Називалась вона Катерина Десницька і походила з Києва. Батько її, Іван Десницький був суддею в Києві, а мати за першим своїм подружжям була споріднена із славним італійським композитором Джузеппе Верді. Катя виросла на Україні; ще дитиною її товаришки пророкували їй, що вона колись стане королевою. Катя, виросши, стала мед-сестрою і служила як сестра милосердя під час російсько-японської війни в 1905-ім році. На цій війні загинув її наречений і вона проїздила по цілій російській імперії, даремно шукаючи за ним. В Петербурзі зустрінула вона принца Чакрабонга, престолонаслідника Сіамського трону. Вони залюбилися. Катя погодилась вийти заміж за принца, але під двома умовами: що він не буде мати більше ніяких других жінок (як був звичай в Сіамі), і що шлюб буде в православній церкві.

Він на це погодився і вони одружились. З Петербурга вони перенеслися до Сіаму, де спершу до неї ворожо ставились, тому, що вона була чужинка. Але скоро Катя зуміла здобути собі любов у сіамців. Король щедро наділив її різними почестями і дарунками, головне, коли в неї народився син. Найбільш улюбленим дарунком її був білий слон, якого вона охрестила "Козак". Цей слон так полюбив Катю, що завжди спав перед її дверима, сторожачи її.

Чоловік Каті був едкований закордоном, тому його часто посилали на різні дипломатичні місії по цілому світі, а Катя з ним всюди їздила. Була вона й в рідному Києві і по селах на Київщині, де її сіамський почот справив велику сенсацію.

Але, на жаль Катині щастя скінчилось нагло, коли її чоловік, під тиском сіамського двору, не додержав своєї обіцянки і взяв собі ще одну жінку. Вона тоді покинула його і виїхала до Європи. Не могла повернутись на рідну Україну, бо там нрийшли большевики. Решту свого життя дожила вона в Парижі, де й померла 1963-го року. Її син, принц Чула, помер декілька років пізніше.

НН

З одноднівки ЮМПЗ 1982

ПРЕДСТАВ- НИЦЯ

"ЮНАКА"

Крала Української
Преси на 1982 рік
— ст. пл. Нана
Гаврилюк із своїм
супровідником
ст. пл. Андрієм
Щукою з
Торонта.

У листопаді 1982 р. відбувся в Філядельфії, десятий з черги Баль Української Преси. На тому ювілейному балі наша представниця ст. пл. Адріянна Гаврилюк з Вашингтону була обрана кралею української преси на 1982 рік.

Від часу, коли ці балі стали щорічною імпрезою, кожного року одна з активних дописувачок до "Юнака" його гідно репрезентує, а ми в редакції радіємо, як вони дістають признання, не лише за свій вигляд, але в першу чергу за свою гідну української пластунки поставу, за знання про Україну і за активність в українській громаді. Бо це, а не краса сама, є мірилом для здобуття імени кралі чи князівен Балю Української Преси, хоча по назві здавалося б інакше.

Зовсім не диво, що ст. пл. Нана Гаврилюк здобула тим разом легко це вирізнення. Не було ніяких голосів проти, чи застережень, як при таких імпрезах не раз буває, що вибір несправедливий.

Коли наша Нана проходила залею із китцею червоних троянд і маленькою "короною" на кучерявому волоссі від неї промінював такий чар молодости, радості та пластового завзяття, що присутні привітали її гучними оплесками. А ми були горді, що вона репрезентує наш пластовий журнал і тим приносить признання для нього і для Пласту. А зокрема були ми горді та зворушені, як Нана у своєму короткому слові після вибору подякувала редакції "Юнака" за те, що запросила її на свою представницю.

Наш вибір однак не був важкий, бо хто читає "Юнака" не раз вже мусів надібати підпис Н. Гаврилюк під дописами із життя юнацтва станиці Вашингтон чи інших пластових переживань. В останніх роках вона була одною із найпильніших співробітниць "Юнака", а таких тепер ми особливо цінімо.

Воно не дивниця, тому, що Нана пластує від наймолодших років, як також відомими активними пластунами є її батьки.

Королевою Балю Преси

Нана Гаврилюк вступила до новацтва у 1971 році у Вашингтоні в часі, коли її батьки там перебували. Виїхавши з батьками до Німеччини, вона перейшла до юнацтва під час літнього табору у Великобританії а від 1977 року була вже активним членом Пластової Станиці у Вашингтоні. Як юначка відбула сім літніх таборів, 3 лещетарські, здобула три юнацькі проби та три відзначення.

В останніх роках юнакування відбула вишкіл

В останніх роках юнакування відбула виш-

Крала Української Преси ст. пл. Нана Гаврилюк з редактором "Юнака".

кіл новацьких впорядників на якому здобула перше місце і була впорядницею на двох новацьких і двох юнацьких таборах.

В минулому 1981 році здобула почесь Гетьманівної на 20-тій Пластовій Орликіді, а в травні 1982 року закінчила своє юнакування й перейшла до УСП-ок. Цей останній рік був виїнятковим для Нани, бо поруч із титулом Гетьманівної, і прощанням з роками юнацтва, вона закінчила середню школу (Школу Українознавства закінчила ще у 1981 р.), відбула з батьком зворушливу поїздку в Україну, була учасницею ЮМПЗ на "Вовчий Тропі" та почала університетські студії як студентка соціології та літератури.

Обрання її кралею Балю Преси — це немов завершення усіх її тогорічних радісних переживань.

Ми віримо, однак, що всі ті великі успіхи й переживання не змінять Нани і що вона залишиться такою, якою ми її досі знали, зразковою пластункою, повною ентузіазму й потреби дати все найкраще нашому Пластові, своїй духовій силі, вміння, талант виховниці й співробітниці “Юнака”.

Ольга Кузьмович

Для Філателістів

12-ТА РІЗДВЯНА ВИСТАВКА ПОШТОВИХ МАРОК СУФА

Союз Українських Філателістів Австрії (СУФА) вже третій рік влаштовує свою Різдвяну Виставку у Віденському ратуші в прегарній прикрашеній австрійськими гербами залі. В сусідній кімнаті урядував австрійський поштовий уряд так, що всі зацікавлені могли одержати там три спеціальні німецько-українські печатки, які прибивали на всі актуальні поштові марки. Печатка з 26-го листопада представляє ікону Богоматері з Української Католицької Церкви св. Варвари у Відні. Ця т. зв. “чорна ікона” Богоматері походить із 17-ого сторіччя. Свого часу вона була в дуже поганому стані, але її відновили. Образ цієї ікони є також на спеціальній конверті-першоднівці, яку перебивали також 26-го листопада.

Чергового дня 27-го листопада давали поштову печатку з нагоди спеціальної виставки австрійської пошти “Поети на австрійських поштових марках”. Ця печатка показує портрет українського поета Івана Франка, який декілька років жив і творив у Відні й закінчив тут свої університетські студії докторатом з філософії в 1894 році. Його портрет появився також на святковій конверті, яку видав СУФА. Обидві печатки з 26 і 27-го листопада мають пояснення, що вони появилися з приводу 15-річчя СУФА.

Третя поштова печатка з 28-го листопада присвячена “100-річчю постаті на віденській ратуші” показує рисунок прапороносця А. Нера, який виконав його за проектом Франца Гастеля. Ця 3.40 метрів висока залізна фігура важить 1800 кг і була прикріплена до вежі віденської ратуші 21 жовтня 1882 р. Будову самої ратуші закінчено щойно у 1883 році.

Офіційна першоднівна з печаткою та портретом Івана Франка з датою 27. XI. 1982.

Офіційна першоднівна з печаткою постаті на віденському ратуші з датою 28. XI. 1982.

Офіційна першоднівна з печаткою ікони Богоматері з датою 26. XI. 1982.

Усі три проекти поштових печаток на виставку СУФА з нагоди 12-ї Різдвяної виставки виготовив український мистець, почесний член СУФА Ергард Штайнгагер.

Для всіх цих спеціальних поштових печаток випущено окремі кольорові конверти з

українсько-німецько-англійськими пояснення на відворотній стороні так, що вони мають значення для збирачів та подають їм потрібні інформації.

З нагоди 15-річчя СУФА генеральний директор австрійської пошти, що є почесним членом українського філателістичного товариства, влаштував святочне прийняття в залах дирекції австрійської пошти.

Борис Ямінський

УСПІХИ НАШИХ ДРУЗІВ

ЮНАКИ З НЬЮ ЙОРКУ — ПЕРШУНИ ЮМПЗ 1982

Юнани із гуртна першунів маршують на площі збірок під проводом свого впорядника ст. пл. І. Черника. На чолі відділу курінний ст. пл. Р. Гриців.

Хоч на Ювілейній Міжкрайовій Зустрічі влітку 1982 року юнаки й юначки таборували гуртками і творили курені з іншими друзями лише на час зустрічі, то все таки Курінъ УПЮ-ів ім. Івана Мазепи з Нью-Йорку дуже гордиться тим, що саме частина його зібрана в окремий гурток п. н. "Бескид-3", здобула першенство в загальній оцінці юнацтва за час ЮМПЗ. Всіх їх одинадцять розвідувачів, а це: А. Бідяк, А. Данилюк, О. Декайло, А. Дармограй, М. Глют, Б. Ісса, М. Слиж, І. Підгорецький, А. Дмитренко й М. Бабурка під проводом свого впорядника ст. пл. Ігоря Черника, ЧМ вив'язалися з своїх завдань так добре, що несподівано може і для самих себе здобули першенство.

Коли говоримо тепер з їхнім впорядником, а також і з самими юнаками, то вони підкреслюють з притиском те, що на їхньому успіху найбільше заважила дружба і взаємна поміч. Вони розповідають про те, як вони помагали

собі в тереновому марші, як всі разом працювали над укладенням оригінального впоряду, яким здобули перше місце, як підготовляли виступ на ватру тощо.

Доказом їхньої праці, як гурта, а не одиниць, було також здобуття другого місця у спорті, конкретно у штафеті, де знову треба було показати саме збірну співвідповідальність і спільну напругу.

До того цілий гурток мав багато завзяття, а коли після перших днів юнаки бачили на таблиці пунктування, що стоять високо, їхнє завзяття ще дужче зміцнилося.

Юнаки переможного гуртка таборували найдалі віддалені від площі збірок у таборі "Підкарпатців" під проводом курінного ст. пл. Ромка Грицева. Вони належали до того коша,

Підготовна до великої ватри.

що й скоби, а кіш провадив пл. сен. Юрій Український. На кожну збірку та кожне зайняття треба було бігти далеко лісом, а повертатися до табору під гору. Але це зробило їх краще заправленими на високогірську мандрівку, яку вони відбули під проводом свого впорядника ст. пл. І. Черника. Три дні мандрували вони в горах Адірондакс, видряпалися на гору "Ферро", таборували поблизу інших гуртків пластунок і пластунів, а тепер розповідають про свої пригоди. Зокрема із сміхом розказують про це, як вони натрапили на гніздо бджіл, та ставши на нього, викликали у них справжній гнів, що міг закінчитися для наших юнаків дуже сумно. На щастя, жоден з них не був алергічним до укушення бджолою і всі вони повернулись щасливо на місце зустрічі на "Вовчу Тропу".

Юнаки-переможці, розуміється, дуже вдоволені з минулорічної зустрічі (Хіба ж вони — першуни — можуть бути невдоволеними?), та, здається, що ЮМПЗ-1982 для всіх була цікава

Юнани приглядаються виступам юначок.

На збірці в юнацькому підтаборі.

Комендант Зустрічі

пл. сен. В. Гнатчун пробує обід, що його зварили юнани.

і приємна, а юнацтво радо про неї розповідає та її згадує. Тому також ми все ще виповнюємо сторінки "Юнака" враженнями, споминами й знімками, бо у тих трудних зимових місяцях так хочеться ще раз повернутися думками до спільного великого переживання пластунів.

О. Кузьмович

ЧОМУ ПЛАСТУНИ НА ЗУСТРІЧІ?

Ст. пл. Петро Романюк з Лос Анжелос відповів на це питання так:

На ЮМПЗ-82 присутні учасники з багатьох країн світу. Наприклад, — ст. пл. Гузій з Австралії, який виїхав в березні ц.р. та мав нагоду побачити різні народи світу, заки приїхав на Зустріч.

На терені оселі є нагода стрінутися та познайомитися з пластунами з інших країн. Дуже важливо, щоб ми ділилися своїми думками про Пласт, Україну та наше майбутнє.

Якщо ми, українці, надіємося встояти в чужому світі, ми мусимо співпрацювати. Як пластуни на ЮМПЗ стараймося плекати дружність і братерство, пластовий закон.

Будь ти зі мною
Ціле моє життя.
Де річки пливучі,
Де водограї срібні.
Будь ти зі мною
Ціле моє життя.

І на Вовчій Тропі,
І на ЮМПЗ,
І як впаде дрібний дощик,
Або сильний гураган,
Будь ти зі мною
Ціле моє життя.

Моїх синіх очей, білих брів
Не забудь ти ніколи.
І як сонце засвітить,
І небо заблищить,
Будь ти зі мною
Ціле моє життя.

БК і ЛБ Табір УПЮ-ок

ПРОМОВА НА ПРОЩАЛЬНОМУ ГРАДУАЦІЙНОМУ ВЕЧОРІ КУРСІВ УКРАЇНОЗНАВСТВА ІМ. МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО У МОНТРЕАЛІ

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Подібно, як і в інших містах українського поселення, — у Монреалі діють середньошкільні Курси Українознавства. Ще недавно, у цьому місті було п'ять таких Курсів, — тепер діє лише три.

Найбільша середня школа — це Курси Українознавства ім. Митрополита А. Шептицького, що її директором є д-р Юрій Левицький (пластун-сеніор). У тій школі вчить цього навчального року сім учительських сил.

Тому що навчання на Курсах Українознавства ім. Митрополита А. Шептицького триває п'ять повних шкільних років, матуральні іспити відбуваються кожного року у травні й на початку червня, а восени, наприкінці вересня, або на початку жовтня — відбувається спільно з іншими Курсами Прощальний Вечір Випускників (градуантів).

Такі спільні прощальні вечори градуантів улаштовують у Монреалі вже рівно десять років. Крім роздачі свідоцтв і нагород та спільного фото, на такому Вечорі є звичайно якась мистецька програма, а потім під звуки оркестри молодь, батьки, учителі й знайомі забавляються, доки закон дозволяє танцювати.

Першунами цього року під час матури на Курсах ім. Митрополита А. Шептицького були: Оленка Винницька і Меланя Павлів з відзначаючим успіхом та Ірина Ребізанг і Григорій Смолинець з дуже добрим загальним успіхом.

У цьому числі нашого журналу містимо фотознімок габля цього річних градуантів, прощальне слово на Вечорі учениці Мелані Павлів і деякі побажання, що їх на весело у стилі гуцульських коломийок написав учитель Курсів, Орест Павлів. Ці коломийки-придибашки в цілості прочитали на Градуаційному Вечорі: Тамара Кузик і Петро Блищак, колишні учні Курсів, під звуки оригінальної гуцульської музики. Обоє диригери були вдягнені в гуцульські одяги.

Всечесні Отці! Дорогі Товариші і Товаришки з класу! Шановні Учителі і Дорогі наші Батьки та Гості!

Не знаю, чи я колинебудь мала тяжче завдання, як тепер, коли писала оце моє "Слово" на наш Градуаційний Вечір. Навіть матуральні іспити, і то з найтяжчих предметів, було легше писати, як це моє Слово.

Мої труднощі мабуть були пов'язані з тим, що я знала, що тут на залі буде декілька поколінь: мої ровесники і молодші від нас учні; ті, що градуували 10 років тому; і ті, що градуували (з інших шкіл) 20, 30, 40, а може 50

і більше років. Це наші Вчителі, Батьки, Дідусі і Бабці та інші гості. Щоб всіх зацікавити й усіх задоволити, — я постараюся говорити про те, що всіх нас об'єднує, що нас турбує і що повинно всіх нас цікавити.

Мені здається, що це було ще так недавно, коли я була малою дитиною й батьки возили мене кожної суботи до української народної іколи. Я все з цікавістю і подивом дивилася великими очима на тих найстарших учнів з Курсів Українознавства. Всі вони здавалися мені дуже мудримися й вченими. Я не могла дочекатися того дня, коли сама буду ходити на Курси й зможу виходити сходами аж на третій поверх, де приміщуються наші Курси Українознавства.

І справді, незадовго так і сталося. Ми всі були навіть дуже горді з того, що стали учнями української середньої школи. Нам подобалося те, що учителі почали поважно нас трактувати, майже як дорослих. Але насправді — ми були ще діти і нам дуже тяжко було витримати п'ять годин за лавкою в класі. Тому ми пробували в різний спосіб розважати себе. Майбутні пілоти кидали паперові літачки в класі; артилеристи стріляли горохом, або фасолькою, деколи кульками з паперу; дехто пересував вказівки годинника на стіні; інші ховали від учителів крейду; а ще дехто — просто говорив від початку до кінця на деяких лекціях. А потім — ми щиро дивувалися, чому декому із нас давали такі низькі оцінки. Це заставило декого із нас трошки споважніти.

Ми, зрозуміло, росли і з кожним наступним роком все менше було випадків пустування і менше було всяких "вибриків", як це називав один із наших учителів. Так ми дійшли на п'ятий курс — останній рік нашої науки. І тут — ми вже не мали часу на збитки. Мусіли затиснути зуби й добре вчитися, бо знали, що нас чекає тяжча проба: іспит зрілості.

Коли я приготувалася до матури і вчилася із своїх записок та із завдань з нижчих Курсів, — я завважила цікаву зміну. Мої колишні короткі вправи й такі ж завдання перейшли на довші есеї і проекти, з усе більшою самостійністю думки. Прості й нераз неясні думки поступово перетворювалися у складніші, часто лірично прикрашені. Мені здається, що подібно до тієї "еволюції" наших шкільних вправ і домашніх завдань та нотаток — ми самі проходили таку ж еволюцію. Наші батьки й учителі називають це різними словами: що ми стаємо розумніші, мудріємо, дозріваємо, поважніємо і т. д.

Ми свідомі того, що для нашого дозрівання й інтелектуального розвитку, Ви, Учителі, Отці Духовні, і Ви, наші Батьки, — дуже багато спричинилися, за що ми Вам дуже, дуже вдячні!

Це зрозуміло, що всі ми вчилися і вчимося не тільки в українських школах, але і в англійських та французьких. Але всі знаємо, що в англійських і французьких школах ми були б нічого не навчилися про Україну, про нашу Церкву, культуру, історію, географію й українську літературу. А про українську мову — то вже нема що й говорити. Тому багато з нас, на початку під впливом батьків та при їхній заохоті, а потім ми вже самі конечно хотіли закінчити Курси Українознавства. І ось, сьогодні — ми дуже щасливі, що успішно їх закінчили.

Наша українська школа тут у Канаді ще важлива тим, що ми можемо тут вільно і без жодних перешкод та без страху вчитися правди про Україну і про наш нарід. А ми знаємо, що наші ровесники в Україні не мають тепер таких можливостей. Їх годують там неправдою про український нарід, змушують ходити до російських шкіл, забороняють ходити до українських церков і вони напевно все це дуже глибоко переживають.

Тому, ми повинні час від часу задуматися над тим, які ми тут щасливі, що можемо рости й розвиватися, подібно, як квіти ростуть під теплим сонцем, без небезпеки морозу й поганих вітрів.

Я часто уявляю собі наше українське життя, як великий сад, або город з квітами. Одні рослини й квіти бувають такі, а другі — інші. Але всі квіти, рослини і дерева разом — творять гармонію.

Щоб ця гармонія домінувала у нашому житті, ми, молоді, ставши дозрілими, повинні дбати про те, щоб на наш сад, чи город з квітами, все світило сонце і щоб не тиснув мороз та щоб у нашому городі не розвелися буки. Мені, і я вірю, усім моїм товаришам і товаришкам приємно буде жити в такому саді чи городі й прикрашувати його та бути корисними для інших, а в першу чергу для нашого народу.

Все це, чим ми стали сьогодні — ми завдячуємо нашим Батькам, Учителям, нашим духовним Отцям, ну — і трохи самим собі, що не були лінивими і вчилися та старалися себе удосконалювати. У тому напрямі ще треба буде нам вкласти дуже багато праці. Але, добрий початок уже за нами і ми сьогодні — магуранти, тобто молоді зрілі люди.

Всі ми, Градуанти і Молодь, а також Батьки й Учителі, зібралися нині тут, щоб веселитися, танцювати й тішитися, що вже в суботу рано, нам, Градуантам, не треба буде вранці вставати. Але потішмося всі, що напевно будуть інші, поважніші завдання, що чекають на нас.

А тим часом, я не буду довше тримати Вас. Кінчаю моє "Слово" і бажаю всім Вам гарної й веселої забави!

ІЗ КОЛОМИЙОК-ПРИДИБАШОК

А ЦЕСІ СПІВАНКИ СТОСУЮТСЯ УСІХ:

Віншуєм Вам, Молодета,
З глибокого серця:
Най життє Вам гладко плине,
Єк вода з ведерця

Бисте в шовках походжали,
В золотих піднохах;
І щаслива би Вам була
Дорога до Львова.

А зі Львова далі в Київ,
В енші закамарки...
Би Вам нігди не забракло
Охоти до сварки.

Но сварітси не за межу,
А за цілі ниви,
Же їх хочут нам забрати
Вороги злосливі.

Не бійтиси, єк назвут Вас
Націоналістом!

Ліпше того, ніж би мали
Звати комуністом.

Єк будети вандрувати
По світі широкім,
Пригледайтисі до всього
З кільканайцять бонів:

Зліва, справа з середини,
З-під споду і ззаду,
Бисте всьо порозуміли
Ясненько до ладу.

Єк сії здійснит всьо того,
Що було сказане,
То Вкраїна самостійнов,
Напевне, повстане!

А при тому й Гуцулії
Сонце усміхнети,
То ж ставайте до роботи
Й добре сокотітси!

І НА КОНЕЦ — КОНКЛЮЗІЯ НАШИХ СПІВАНОК

Доста наших словесів,
Доста віншуванє,
Єк підете дансувати —
Вивітрил казанє.

Тому нашу літанію
Вклалисьмо в азбуки,
Єк забудете казанє —
Глипнете на букви.

Тому нашу літанію
Вклалисьмо у вірші,
Жеби Ваша кумпанія
Не була найгірша.

Віншуєм Вам, Солодашки,
Ще раз на останок:
Бисте нині дансували,
Поки блисне ранок.

Оце се всьо написав
Єден на учитель,
Же хотів Вас на конец-то
Ще чогось навчити...

Ну, а зараз — бувайти нам
Здорові і гречні!
І на цесім нінчаєми
Наш балак сердечний!

Завтра будете ходити,
Єк в войску рекрути,

Але за то — теперични
Най світ Вам сі крутит!

Оце се всьо написав
Єден на учитель,
Же хотів Вас на конец-то
Ще чогось навчити...

Ну, а зараз — бувайти нам
Здорові і гречні!
І на цесім нінчаєми
Наш балак сердечний!

Орест Павлів

(Бував на Гуцульщині,
але сам не гуцул).

ПРО ЩО МРІЮТЬ ЮНІ ДРУЗІ?

На відкритті курінних сходин наш писар заповів: "За два тижні буде Свято Весни!" Після відкриття двох юнаків з молодшого гуртка, які ще ніколи не були на Святі Весни, мали якісь запити. Перший запит поставив Роман. Він хотів знати, чи буде добра кухня. А один зі старших юнаків відповів:

— Кухня напевно буде.

Роман почав мріяти, як смачно можна буде поїсти на Святі Весни. А другий юнак хотів конечно знати, чи на Святі Весни будуть палити ватру. А друг зв'язковий відповів:

— А на що ти думаєш ми підготовляємо точку? Щоб передавати на телевізорі?

Всі в сміх, а Максим своє мріяв, як він буде кидати бомби у ватру.

Коли приїхали на Вовчу Тропу — скоро розтаборились та приготувались до відкриття. Але заки відбулось відкриття — дістали полуденок. Коли Роман попробував таборової їди, відразу відмовив собі їди до кінця таборуння.

Ввечері, перед запаленням ватри, бунчужний Свята заповів, що не можна нічого вибухового кидати в ватру.

І так закінчилися мрії юних друзів.

пл. уч. Тарас Ганкевич

9. Курінь УПЮ-ів ім. Св. Завойовника

ЗАВЖДИ ДОБРОЇ ГАДКИ

"На що найперше має вважати кінний поліцай?"

— Щоб не впасти з коня...

Славко казав, що був у Парижі.

Юрко: І ти не мав жодних клопотів із своєю французькою мовою?

Славко: Ні, я ні. Мали їх тільки французи...

Цікаве про мову

Коли б тебе хтось запитався на скільки українська мова різниться від російської, що ти відповів би? Добру відповідь на це питання дав, яких десять років тому, французький письменник Андре Франсуа Понсе член Французької Академії Наук. Він писав: "В Україні говорять українською мовою, яка різниться від російської так, як еспанська різниться від італійської".

Наші спортсмени мають деякі труднощі та сумніви як перекласти на українську мову англ. назви skates та skis. Для першого слова можна почути дві неправильні назви, а саме "лижви" (з польської мови) та "коньки" (з російської мови). Правильна українська назва для skates є **КОВЗАНИ**. В Україні вживають широко цього слова, як теж і споріднених спортивних термінів **КОВЗАНЯР**, **КОВЗАНЯРКА** (для англ. skater), **КОВЗАНКА**, **КОВЗАТИСЯ**, **ФІГУРНЕ**, **КОВЗАНЯРСТВО**, **КОВЗАНЯРСЬКИЙ СПОРТ**, **КОВЗАНЯРСЬКІ ЗМАГАННЯ**. Уживаймо цих гарних наших слів!

З перекладом слова skis ще більше труднощів Тут знову часом зустрічаємо неправильні відповідники "нарти" (з польського) та "лижі" (з російського). У великому Словнику української мови є слово **НАРТИ**, але воно пояснене як "вузькі довгі сани, якими користуються для їзди оленями або собаками". Ця назва відповідає, отже, англійському sled або sledge. Назви "лижі", як також "лижви" для skis небажані, перша тому, що російська, друга через можливе плутання із перекладом слова skates. У Західній Україні понад 50 років вживають для skis слова "лещети". Воно подібне до слова "лещата", що означає слюсарський прилад (англ. vice). Обидва слова відрізняються, однак, наголосом та двома літерами так, що нема небезпеки їх змішування.

На нашу думку, **ЛЕЩЕТИ** ще найкраще підходить для перекладу слова skis. Хоч це слово досить місцеве, його варто прийняти в літературну мову замість російського "лижі". Пропонуємо, отже, говорити й писати: **ЛЕЩЕТИ**, **ЛЕЩЕТАР**, **ЛЕЩЕТАРКА**, **ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ**.

Особливою прикметою української мови є те, що вона недолюбує збігу декількох приголосних в одному слові. Для прикладу, польському слову "строна" і російському "страна" відповідає наше **СТОРОНА**, польському "враг" і російському "враг" — слово **ВОРОГ**. Все таки, в українській мові чимало слів, що мають збіг аж трьох приголосних, як ось: **СПРАВА**, **СТРАХ**, **ШКРЯБАТИ**. Багато менше в нас слів, в яких збігаються чотири приголосні. Це запозичені слова та слова із закінченням -ство, напр., **коНТРРеволюція**, **маляРСТВО**, **гоподаРСТВО**. Питання: Чи є у нас слова, які мають збіг 5-тих приголосних? Попробуйте знайти хоч одне таке слово.

Відповідь Збіг п'ятих приголосних трапляється дуже рідко, але все ж таки буває. Це, для прикладу, запозичені слова — **агеНСТВО**, **студеНСТВО**, **коНТРПропозиція**. Тому, що такі слова важко вимовляти, перші два слова вимовляємо упрощено, а саме "агенство" і "студенство".

МОЛОДЕ ПЕРО

БЛИСКАВИЦЯМИ БОЛЮ

Блискавицями болю
відбувається вічна революція.
Причина?

Я шукаю волі.
Тактики нема.
Горить війна.
Невгасимий вогонь
неперемінної думки,
непереможної сили.
І стільки причин.
А ворогів?
Єдиний ворог —
І ворог, і побратим.

Обороняйся!
Вороже-приятелю мій!
Горить війна.
Невгасимий вогонь
неперемінної думки,
непереможної сили.

Волю шукаю!
А волі — собі — не даю. **Оленка Калитяк**

MULTICULTURALISM

СПІЛЬНО МИ МОЖЕМО ЗРОЗУМІТИ ПРАВИЛЬНО

Вивчення нової мелодії,
подібно як прибуття до нової
країни, приходить не
легко

Це вимагає часу і зусиль.
Помилки перед успіхом.

Життя у згоді
не інакше,
тому
що взаєморозуміння,
як музика,
приходить з
навчанням.

Спільно
ми можемо
зрозуміти правильно.

Multiculturalism
Canada

Multiculturalisme
Canada

Canada

ПЛАСТ В НІМЕЧЧИНІ

(Розмова з пл. уч. Галиною Щепко з Мюнхену)

Як би ви поїхали до табору в Німеччині, ви побачили б щось відмінне, як тут на "Вовчій Тропі". Тут кількість учасників табору куди більша, а в Німеччині ніколи не маємо понад двадцять. На стільки учасників не треба багато опікунів і провід, звичайно, складається з комендантки бунчужної і писаря, а часом є ще кілька помічників.

Обидва улади — новацтво й юнацтво — таборують на тій самій поляні, дуже близько себе. Вони не мусять самі собі варити, всі їдять в їдальні, що відкрита по всіх чотирьох сторонах, та має лише полотняний дах.

В Німеччині ніколи немає проблеми з водою. Всі купаються і миються в річках, яких є досить в околиці табору.

У самому таборі, крім того, що нема біжучої води, немає також електрики і все є освічене лампками або свічками.

Таборові зайняття дуже подібні до тих, що на "Вовчій Тропі", але час до часу знайдеться щось особливо цікаве, як, наприклад, канойкарство або т. зв. "вінд сурфінг".

Отже, якби ви поїхали до Німеччини на пластовий табір, я є певна, що ви б привезли зі собою назад не тільки гарні, незабутні спомини, але й краще знання та розуміння Пласту в інших країнах.

Розмову перевела

пл. розв. Катруся Федорика

(Із таборової газетки "Разом мандруємо", Вовча Тропа, 1982 р).

ТАБІР 1981 РОКУ

Минулорічний табір на Вовчій Тропі, був одним з найцікавіших таборів, на яким я коли-небудь був. Нашим комендантом був ст. пл. ЯРКО ЛЕВИЦЬКИЙ, ОХ. Одною з причин, що цей табір був такий цікавий, було те, що ми — РОЗВІДУВАЧІ — мали окремий табір. В цій таборі ми самі собі варили на власноручно збудованій кухонці. Більшість часу їжа була смачна (але це залежало від того, хто варив).

Під час табору ми мали цікаві зайняття. Одним з наших проєктів-завдань було збудувати біг з перешкодами. Це вимагало дуже багато роботи, але ми були тим задоволені, коли все було скінчене.

Я сумніваюся, чи табір був би таким цікавим без БУЛАВИ. Цей табір мав також досить оригінальну назву: "Лицарі сну — гу — гу",

гу — гу, гу — гу — гу". Цей табір подобався не тільки мені, він подобався також всім іншим. Якби таких таборів було більше, може було би більше учасників у них.

Пл. розв. Тиміш Ганкевич

9. Курінь УПЮ-ів ім. С. Завойовника
в Нью Йорку

МАНДРІВКА

Цього понеділка, вівторка й середи, курінь старших пластунок та сеніорок "Перші Стені" проводив мандрівку скобів та вірлиць на Гору Марсі в Адірондан Стейт-овім Парку. Учасники табору: 22 булавних, 8 скобів і 33 вірлиць. Чисельно кожний скоб мав 4.125 вірлиць до товариства (булавні дискретно цілу аферу пильнували). У понеділок рано ми всі сіли в автобуси з нашим повним вирядом. Близько другої години ми дійшли до парку, де нас чекала стежка до табору, гора, зимна гірська вода, подруги Тереня, Віра, Таїса та друг Роман Воронка, СМ, математик і наш провідник у горах.

Зайшли ми 3 милі до місця таборування біля Марсі Дем, де була криничка свіжої води. "Ренжер" нас попередив не пити води з потічка, бо є шкідливі паразити у воді, що їх бобрини роздають туристам. Всеодно, ми скористалися з потічка, щоб помити ноги. Розтаборувались, по-вечеряли і вислухали надзвичайно цікавий виклад друга "Багізі" про небезпеки в горах, а особливо про гіпотермію. Дуже цікавило скобів і вірлиць, що найкраще лікарство на гіпотермію є безпосередній контакт з другою теплою особою. По гутірці ми усі міцно заснули.

У вівторок рано збудив нас свисток та покликав до проруху. Провадив її Любомир Хабурський. По руханці ми були готові ще раз заснути, але рішили замість цього вилзти на гору Марсі. Поділилися ми на групи. До першої групи записалися ті, що люблять ходити снорим кроком та мають довгі ноги. До другої групи пішли ті, що люблять середнім кроком ходити. До третьої групи записалися ті, що люблять ходити вигідним кроком. І пішли ми на верхи. Скоро ми завважили, що це не є "норотний прохід", але дійсна мандра. Лазили ми і по каменях, і по скалах, і ногами, і руками, але всі дійшли — скоби, вірлиці й стеники. Багато швидше ми покотилися наділ, ніж вилзли вгору.

По мандрівці вернулися ми до табору на пишній бенкет — "чілімек" і "інстент біф брот". По цій смачній вечері панував знаменитий гумор між таборовиками і це було видно при ватрі. Виступи були цікаві й навіть уявні — наприклад, "Червона Шапочка на горі Марсі", "Сварна в дівочому таборі". Особливо цікава була п'єса театральної групи скобів, "Попелюшка".

Сосни та вогник скоро зачарували таборовиків, довели до глибокого сну.

В середу рано прийшла пора ліквідувати табір. Нам усім було сумно, а особливо "стежам", бо це була площа, де вже сім разів відбулися табори "Перших Стен".

По закритті ми занесли виряд до автобусів та поїхали до Кінгс Лейк, де мали змогу трохи обмити порохи гори Марсі. А озеро високо в горах біля великої скали.

По купелі вступили ми до містечка на обід і повернулися до табору. Вкінці, прогулянка вийшла дуже добре — усі були задоволені, не зважаючи навіть на пухирі, болючі ноги та згублені сорочки.

ст. пл. Таїса Марнусь, ст. пл. Ірна Стадний;
(кандидатки до Перших Стен).

Між шумом падаючої води на Марсі Дем і гономом вітрів на горі Марсі, пишаста прегарна природа по Вен Говвенбург Трейл, захоплює мандрівників. Ця природа вабила пластунів під час прогулянки табору скобів і вірлиць у горах Адірондакс. З траси нема краєвидів на го-

ри й долини, аж поки не дійдеться до її кінця. Зате є що бачити у царстві лісу. Кожний знайде багато, ходячи тихо й уважно.

Початок стежки мандрівки веде попри кришталевопрозорий струмочок. Між шпильковими й листовими деревами ховаються різноманітні гриби. На тоненьких стовбурі висять рожево-білі, неначе з воску зроблені, гриби.

На вищому поземі, в околиці гарних водопадів, Індіанських водопадів, щораз більше беріз. Під деревами стеляться пухкі зелені килими моху. Округла шапочка моху покриває вершок одного пенька. Маленькі сиво-зелені гриби, формою трубки, німо грають у лісовій оркестрі, лісову залю прикрашують різні ягоди й квіти.

Зближаючись до вершка гори Марсі, менше дерев. Замість дерев є поляни, де вітер хвилює високою шовковою травою. Зате продовжуються малинники, при яких мандрівники можуть відсвіжуватися ягодами.

Зникають поляни, залишається тільки найзагартівніша альпійська рослинність. Місцями ще видно мох, травичку, або мініатюрні білі квіти. Вже на самім вершку росте тільки дрібний зелений "лайн". Тут панують лиш камені й скеля; чергуються хмари й мряки зі сонцем, яке вітає мандрівників ясним промінням та теплом.

ст. пл. Оля Явна, нандидатка до ПС.
(Із однойменного ЮМПС п. н. "Мандрівка" ч. 3).

АНДРІВСЬКИЙ ВЕЧІР В ЕДМОНТОНІ

Пластуни й сумівці в Едмонтоні влаштували 18 грудня 1982 р. у Пластовій домівці Андріївський вечір.

Усі зібралися в 5-й годині в головній залі. Зал був чудово прикрашений й виглядала, як величезна традиційна українська хата. В хаті було дуже темно. Світилося тільки кілька зелених світел і кілька свічок на столах. Ми сіли по групах і незадовго господині нам подали смачну вечерю — вареники й голубці та рибу. Коли всі повечеряли, почалися різні ігри й

забави. В одній групі кілька юнаків, що звалися Андрії, мусіли вкисити наліту-хліб, вкритий медом. Хліб звисав із стелі. Якщо вони зуміли вкисити наліту, то це значило, що будуть женитися з тією, що спекла цю наліту. Після того ми групами входили до різних кімнат. В кожній кімнаті нам щось віщувало наше майбутнє. В одній кімнаті, наприклад, ми виливали віск у воду, в другій палили папір, а ще в іншій нам ворожили кар-

тами. В останній кімнаті ми вибирали різні орнаменти з болота й кожний орнамент мав спеціальне значення.

Ми закінчили цей приємний вечір веселим співом. Велика подяка належить нашим старшим пластунам з Едмонтону за їхню дуже старанну й велику працю в підготовці цього Андріївського вечора.

Скоб!

пл. розв. Віра Пастушенко
Едмонтон

ПОВІДОМЛЕННЯ!

ВВІЧЛИВО ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО ВЖЕ ПОЯВИЛАСЬ У ПРОДАЖІ ЮВІЛЕЙНА КНИГА — ІСТОРІЯ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ п. з. "В КРАЇНІ ЗІРОК", 240 сторінок великого формату в люксовій оправі, з понад 120 знімками.

ЦІНА 25 дол. америк. валютою, плюс кошти пересилки. ЗАМОВЛЯТИ В КРАМНИЦІ "ДОРА" P. O. BOX 522 HUNTINGDON VALLEY, R.A. USA 19006

Чи знаєш, яка є різниця між верблюдом та буханцем хліба?

— Ні не знаю.

— Отож то й є! — я б тебе ніколи до крамнички не посилав...

У школі на лекції історії: Скільки революцій було у Франції в тому столітті?

Учень: Чотири.

Учитель: Вичисли.

Учень: Один, два, три, чотири.

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

ЯКІ ВПЛИНУЛИ ДО 15 СІЧНЯ 1983 РОКУ

Бельгія: о. Іван Кіт (Шарлерва)	\$30.00
Канада: Дмитро Штундер (Торонто)	\$10.00
Замість квітів на могили (див. посмерт. згадки)	\$195.00
ЗСА: д-р Роман Осінчук	100.00
Замість квітів на могили (див. посмерт. згадки)	\$506.00

Разом: \$841.00

Замість квітів на могили на "Залізний Фонд"
Пластового Видавництва вплинуло \$25.00.
(дивись посмертні згадки)

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ "ЮНАКА", ЯКІ ВПЛИНУЛИ ДО 15 СІЧНЯ 1983 РОКУ

- 1) о. Іван Кіт, Шарлерва, Бельгія — 3 передплати;
- 2) Оксана Верига, Торонто, Канада — 1 передплата;
- 3) пл. сен. Ярема Весоловський, Торонто, Канада — 1 передплата;
- 4) 89-ий Відділ Союзу Українок, Керганксон, ЗСА — 2 передплати для шкіл у Бразилії.

Разом 7 дарункових передплат.

УСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЩИРЕ СПАСИБИ!

Замість квітів на могилу
бл. п.

пані мгр. МАРІЇ МАРИНЯК,

Матері пл. сен. Олега і Марійки Мариняк, і Бабуні ст. пл.
Ксені Мариняк, юначки Надії Мариняк і юнака Марна
Мариняна, з Корнвол, Принс Едвард Айленд,
переслала на пресовий фонд "Юнака" \$25.00 —

Станична Старшина Пластової Станиці в Едмонтоні

Замість квітів на могилу
св. п. БОГДАНА ДАШКЕВИЧА

склали на Залізний Фонд Пластового Видавництва \$10.00
Марія і Ольга Зелені (Торонто, Канада)

Замість квітів на могилу
св. п.

БОГДАНА ДАШКЕВИЧА

склали на пресовий фонд "Юнака": по \$20.00 —
Ващун Євген і Марта, Хархаліс Микола і Ярослав,
Хадай Василь і Ольга; \$10.00 — Хархаліс Параскевія.
Разом: \$70.00.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п.

МАРІЇ СЕРОТЮК

складають \$60.00 на пресовий фонд "Юнака":
Семен і Анна Поліщуни,
Орест і Марійна Поліщуни,
Ярослав і Дарія Поліщун-Мелехи
(Вашінгтон, ЗСА)

Замість квітів на могилу
св. п.

МАРІЇ СЕРОТЮК

склали на Залізний Фонд Пластового Видавництва \$15.00
Леся і Андрій Харани
(Торонто, Канада)

Замість квітів на свіжу могилу
св. п.

БОГДАНИ РОМАНКІВ

— нашої дорогої товаришки —
складаємо на прес-фонд "Юнака" \$20.00

Людмила Коритко і
Лариса Похмурська з родинами

У світлу пам'ять моєї Дорогої і Незабутньої Товариш-
ки

СТЕФИ ФЕДОРЧАН-МОРОЗ

яна відійшла на Вічну Ватру дня 28 листопада 1981 р.
в Йонкерсі, Н. Й., замість нитиці багряних рож, складаю
даток \$25.00 на пластове видання для молоді — журнал
"Юнак".

Ти була суспільно-громадська діячка, безмежно пра-
цьовита, за студентських часів в Секції Студенток, в То-
варистві "Будучність", в Марійській Дружині, в Товарист-
ві "Обнова", віддана працівниця в Союзі Українок, уряд-
нича у видавництві "Українські Вісті" у Львові.

А тут, у ЗСА, була основницею Пл. Станиці в Йонкер-
сі, виховницею у ній, членкою Куреня "Орликивці", в якому
проявляла велику діяльність.

Пам'ять про Тебе, ДОРОГА СТЕФО, буде між нами
— Твоїми друзями — вічна.

Мирослава Гун
(Клівленд, ЗСА)

На нев'янучий вінок в п'яту річницю смерті
св. п.

пл. сен. АСІ ЧМОЛИ

на пресовий фонд "Готуйсь" — "Юнака" складає \$20.00
братчик Славко (Бафало, ЗСА)

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

нашої курінної Подруги

сен. керівн. **НИНИ ПЯСЕЦЬКОЇ**,

члена Куреня УПС "Ті, що греблі рвуть" склали на пресовий фонд "Юнака":

Члени Куреня УПС "Ті, що греблі рвуть" — \$25.00

Пл. сен. Ольга Кузьмович — \$25.00

Разом: \$50.00

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

пл. сен. керівн. **НИНИ ПЯСЕЦЬКОЇ**

члена Куреня УПС "Ті, що греблі рвуть", колишньої зв'язкової 2-го Куреня УПЮ-ок в Нью-Йорку, —

склали на пресфонд "Юнака":

\$50.00 — Ірина і Ярослав Щербанюки;

по \$25.00 — Ксеня і Орест Ключаси, Стефанія і Стефан Шуровські;

по \$20.00 — Лідія і Лев Голінаті, Христина і Ришард Леонарди, Ірина і Євген Мельники, Кіра і Роман Скоро-богати;

\$5.00 — Ліна Демчук;

\$51.00 — Старші громадяни ОЛС Центру.

Разом: \$236.00

У третю річницю смерті

наших **БАТЬКІВ**

АНДРІЯ ТА ЕВИ МУРИНЦІВ,

та

в світлу пам'ять покійної

МАРІЇ ЧИЖ-МАРИНЯК,

Матері та пластунки із Куреня УПС "Ті, що греблі рвуть", (* 6/IV, 1907 р. — † 14/X, 1982 р.)

на пресовий фонд "Юнака" склали пожертву в сумі \$100.00

пл. сен. **Олег і Марія (Орися) Мариняк**

з дочками **Оксаною та Надією** і сином **Марном** (Норнвол, Канада)

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п.

інж. **РОМАНА Т. ВОЙТОВИЧА,**

склали на пресовий фонд "Юнака": \$25.00 д-р Яків і Валентина Гурські; по \$10.00 — д-р Іларіон і Анна Домбчевські, пані Кляра Шлічка.

Разом \$45.00, за що щиро дякує дружина **Фалина**. (Сіранузи, ЗСА)

Замість квітів на могилу

св. п.

пані **КОСАРЧИН**

Дорогої Мами ст. пл. Христі і Марти Косарчин, ЧП, складаємо \$30.00 на пресовий фонд "Юнака".

ст. пл. **Натруся Долішна-Арчер**

Богданка Долішна-Тисовська
Міннеаполіс, США

Замість квітів на могилу

бл. п. **ЕВФРОЗИНИ ФЕДЬКІВ**

Матері і Бабці наших Членів — складаємо 50.00 доларів на ФОНД ПЛАСТОВОГО ЖУРНАЛУ "ЮНАК".

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ І ПЛАСТПРИЯТ в Джерзі Сіті.

Опечаленій Родині складаємо вислови глибокого співчуття.

Вступайте в члени забезпечено-допомогової братської установи в США і Канади

УКРАЇНСЬКОГО БРАТСЬКОГО СОЮЗУ

(юлись УРС)

УБС: має 14 клас модерного забезпечення;

- видає тижневик "Народня Воля" і англomовний журнал "Форум";
- веде відпочинкову оселю, культурно-спортовий молодечий осередок "Верховина" в Глен Спей, Н.Я.;
- розділяє стипендії студіюючій молоді.

440 Wyoming Ave., SCRANTON, Pa., 18503 USA

АРКА ЗАХІД

це не лише модерна українська книгарня і крамниця гарних подарунків, але також справжній осередок обслуговування українців Торонта й околиць.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, картини, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ОСВІТНІ ПЛАСТИКИ ПІДГОТОВИЛИ НАМАН ТОРОНТО 1973

ARKA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto, Ont.
M6S 1N9, Canada
Telephone: 762-8751

- Продаємо "МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК", ціна \$7.00 з додатком коштів пересилки.

Зміст

ЮНАК

журнал
пластового
юнацтва

ДВАДЦЯТИЙ 1982

РІЧНИК

Заувага: перше число після наголовна статті (перед дужкоюю) означає число журналу, а число в дужках — сторінки, на яких надрукована стаття чи інший редакційний матеріал.

I. ІДЕОЛОГІЯ І ВИХОВАННЯ

1. ВСТУПНІ СТАТТІ, ГУТІРКИ ТОЩО

- Двадцять років минуло 1 (4).
Звернення ГПБулави 1 (2), 1 (5).
Пластовий змаг для юнацтва у Ювілейному Році 1 (10).
Об'ява Головної Пластової Булави 2-3 (6).
У Свято Юрія 5 (4).
Українські пластуни в рядах УПА.

II. ЛІТЕРАТУРА

1. ОПОВІДАННЯ, НАРИСИ, ЕСЕІ, СПОМИНИ

- Голод Марія — Пісні нашої молодости 10 (14-15).
Гундич Юрій — Загадковий павук 1 (14).
Гундич Юрій — Зелена азбука 9 (5).
Гнищкий В. — Чорний ворон 11 (6).
Дмитрин Іван — У лісах Лемківщини 10 (9).
Кузьмович Ольга — Ярмо 10 (7-8).
Л. Ю. — Різдвяний дарунок 1 (7-8).
Л. Ю. — Пише кіт Мурлика 4 (13).
Чечва Вадим — Мурно 10 (18-20).

2. РЕПОРТАЖІ

- Вашун Роман — Біжимо на біженців 2-3 (11-13).
Головата Наталка — Пінайте Онтеріо 11 (20-21).
Н. О. — На передищі з мандрівок довкола світу 4 (11-12).
Н. О. — Українець — герой фільму "Е. Т." 11 (15).
Н. І. — Знайти "Тропу" це штука 12 (9-10).

3. ВІРШІ

- Вовк Віра — Повстання 10 (10).
Калитовська М. — Листопад 11 (2).
Кобець О. — На смерть Начального Пластуна 1 (5).
Коломієць Володимир — На День Матері 5 (2).
Костенко Ліна — Скрипка Страдіварі 7-8 (2).
Корінь Галина — Це не та вже Менсі Миша 5(8).
Купчинський Роман — Христос Воскрес 4 (2).

- Павличко Дмитро — Криса 7-8 (6).
Петренко Микола — Вдома 5 (4).
Теліга Олена — Радість 2-3 (4).
Ткаченко Валентина — Темний граніт 2-3 (2).
Святі трубачі (нолядна) 1 (2).
Франко Іван — Ще не вмерла і не вмере! 5 (2).
Черкасенко Спиридон — У день Першого Листопада 11 (2).
Шевченко Тарас — Мені тринадцятий минуло 2-3 (2).

4. ІНТЕРВ'Ю

- Вашун Зенон — Осяги і перешкоди 9 (10).
Розмова з ст. пл. о. Андрієм Чировським 11 (3-4).

5. ПІСНІ

- "Їхав козан за Дунай" — 5 (8).
Колядуємо 12 (23).
"Мамо, чи чуєш?" — 5 (6).
Маршова пісня — "Чорноморців" 4 (15).
Новорічна щедрівка 1 (8).
Пісня зустрічі: "Скоб, Готуйсь, Гей, пластуно!" 6 (12).
"Там під лісом, темним бором" 10 (4).

6. РЕЦЕНЗІЇ

- а) Що читати:
Яківчик Оля — "Бояриня" — драматична поема
Лесі Українки 1 (15).
Яківчик Оля — "На крилах пісні" М. Коцюбинського 2-3 (10).
б) Нові платівки:
Гладилович А. — Монреальська платівка з колядами і щедрівками 4 (14).
Нузишин Олесь — "Мамо, чи чуєш ти мене?" 5 (6).

III. МОЛОДЕ ПЕРО

ВІРШІ:

- Воронка Наталка — Зима 1 (8).
Калитяк Оленка — Буття 6 (3).
Калитяк Оленка — Мамині очі 10 (4).
Калитяк Оленка — Між нами, Україно 11 (6).
Мазурин Святослав — Кобзарі 6 (3).

Сагайданівська Тася — Гори 6 (3).
Сагайданівська Тася — Володимир — постать на коні 12 (3).
Фріленд Христя — Ліс 1 (8).
Юрчанівський Юрко — Завтра рушати знов 12 (14).

ПРОЗА:

Білінська Ліда — Пластун братерський і доброзичливий 9 (10).
Войчак Олеся — Чому я належу до Пласту? 11 (8).
Даниляк Роман — Стрілець 10 (10).
Загайкевич Адріана — Пластун братерський і доброзичливий 5 (7).
Загайкевич Адріана, Ляшон Ляріса, Український М. — Чому їдемо на ЮМПЗ-82 11 (9).
Кравченко Галина — Жінка в червоних черевинах Пластун на літніх курсах у Гарварді 11 (9).
Сіроманець — З минулого Пласту 9 (11-13).
Старосольський Юрій — На ЮМПЗ 1981-82 у Австралії 5 (4-5).
Согор Денис — Мандруймо в Адірондакс 6 (10-11).
Святування Ювілею 70-ліття Пласту 4 (7-8-9).
Рубель Ярослава — Гасло зустрічей 4 (5-6).
Там, де юнацтво буде мандрувати 4 (10).
Учасники і організатори ЮМПЗ у Австралії 5 (14).
Перша ЮМПЗ 1982 у Австралії пройшла щасливо 4 (9).
Ходотон "Іду на пластову зустріч" 2-3 (7).
Читаючи давні журнали 5 (17).
ЮМПЗ 1982 2-3 (26-27).
ЮМПЗ 1982 4 (5).
ЮМПЗ 1982 — Програма ЮМПЗ 5 (10).
ЮМПЗ 1982 6 (8).
ЮМПЗ 1981-82 в Австралії 7-8 (14-15-16).
Як воно було на першій зустрічі 5 (13).

ПРАКТИЧНЕ ПЛАСТУВАННЯ:

Практичні поради перед ЮМПЗ 6 (16).
Таборування взимку в природі 2-3 (18).
Теренові ігри з тематикою УПА 10 (22).
Що будемо варити на ЮМПЗ 5 (10-11-12).
2-3 (8).
Леонард Натруся — Березовий хрест 11 (7).
Лучечко Ронсоляна — Мої враження з балю преси 2-3 (16).
Мацібурко Тарас — Весна 7-8 (2, 5-6).
Левицька Христина — На лещатах, мов як на хмарах 10 (20-21).
Пистрак Катруся — Чому я люблю Пласт? 11 (8).
Прудник Богданна — Чому я пластунка? 2-3 (14).
Сліпецька Катруся — Між життям і смертю 12 (4-5).
Стефин Орися — Втрата 7-8 (7-8-9).
Хабурський Любомир — До змагань — до всіх! 6 (5).
Хабурський Любомир — Безплатний квиток до Афганістану 7-8 (10).
Хабурський Любомир — Лиш біда, що ми не знаємо 12 (3-4).
Цурновський Богдан — Розкриваю 9 (19).
Шевченко Олег — Небо горить 2-3 (9).
Якубович Марко — Пласт і компютер 9 (14).

IV. СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

Кузьмович Ольга — Любомир Онишкевич 6 (2).
Кузьмович Ольга — Петро Саварин 4 (4).
Кузьмович Ольга — Йосиф Гірняк 9 (2).
Кузьмович Ольга — Степан Хемич 10 (3).
Кузьмович Ольга — Українка на провідному місці у війську 12 (2).

V. УСПІХИ НАШИХ ПОДРУГ — ДРУЗІВ

Бубель-Скрипник Ксеня — Даруся Градюк, перша Гетьманська віриця в Едмонтоні 2-3 (14-15).
Градюк Даруся — Віра Пастушенко 2-3 (16).
К. О. — Ронсоляна Лучечко на Балю Преси 2-3 (15-16).
К. О. — Тарас Певний 6 (4).
К. О. — Христя Червінська 5 (9).
Вислід Конкурсу Літ. Фонду ім. св. п. пл. сен. Лесі Дзядів-Кульчицької.
Виследи 6-го конкурсу молоді в Австралії 12 (5-6), 6 (3).
Лапка М. — Другий Гетьманський Скоб в Австралії 12 (6-7).
Успіхи братів-юнаків Б. і Т. Созанських 7-8 (9).
Юначки з 14-го куреня ім. О. Теліги 7-8 (11-12).

VI. УКРАЇНОЗНАВСТВО

Вілан — Словник мудрої голови 6 (6), 9 (14), 10 (16), 11 (14), 12 (15).
День 22 січня 1918/1919.
Микола Лисенко 11 (3).
Паладійчук С. — Пленаймо гагілки 4 (3).
Пригадаймо звичаї під Андріївський вечір 12 (13).
Різдвяні привіти 1 (9).
Українська Повстанська Армія 10 (5-6).
Щедрий вечір, добрий вечір — 1 (6).
Юрій Шухевич осліп 10 (7).

VII. ПЛАСТУВАННЯ

Братчик Славко — Новацький табір "Новий Сокіл" 4 (17-18).
Гавришків Ліда — Вітаємо найстаршу пластунку з її 80-літтям 9 (3).
Виставка пластових пам'яток 2-3 (5-6).
Вислід конкурсу на відзначку і про її авторку 6 (11).
Вислід конкурсу пісні на ЮМПЗ і про її автора 6 (11-12).
Даревич Дарія — Добре діло куренів УСП у Торонті 9 (6).
Дещо про дві Зустрічі на "Вовчий Тропі" 5 (13).
Двадцять "Орлиніда" 2-3 (6-7).
К. Ю. — Зустріч 7-8 (2-3-4).
Мамай — У підготовці до нашого ювілею 1 (11-13).
Новацька слава на "Вовчий Тропі" 11 (12-13).

VIII. СПОРТ

Дев'ятий Спортивно-вишкільний табір ім. пл. сен. Д. Яціва 12 (20).
К. Ю. — З відбиванною по Європі 1 (16-17).
Крайові Лещатарські змагання 7-8 (18-19).
Пластовий лещатарський табір в Глен Фоллс — 5 (21-22).
Пластунки ведуть перед у плаванні 10 (23).

Підготовляємося до плавання 6 (17).
 Спортивно-вишкільний табір 1981 р. 1 (19-20).
 Спорт на ЮМПЗ — 6 (14).
 Турнір кошківки 7-8 (19-20)
 Чемпіонат копаного м'яча — 9 (18) Андрій Сімків.

IX. ХРОНІКА ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

Ананас Всеволод — Свято Весни в Лос Анджелес 1981 1 (22).
 Андрусяк Роман — "Пласт наша гордість і мрія" 2-3 (20).
 Беднарська Марта — Мій рій, мій табір 4 (21).
 Беднарська Марта — Юначки виводять звичаї 12 (18).
 Білаш Борислав — Перший наказ нашого табору 7-8 (23)
 Біляк Ірина — Прогулянка до Вашингтону 4 (21).
 Винницька Н. — Із праці 2 юнацьких курені в Монтреалі 5 (20).
 Воронка Наталка — Очима "Мавпи Фрузі" 1 (23).
 Воронка Наталка — Свято моря в Ньюарку 7-8 (20).
 Воронка Наталка — Ми здобули верхи 12 (17-18).
 Гаврилюк Нана — Спомин про Свято Весни 11 (12).
 Гапій Лада — Мій перший юнацький табір 11 (23).
 Гапій Лада — ЮМПЗ-1982 12 (18-19-20).
 Геврин Роман — У Малій Семінарії 9 (20).
 Геврик Роман — Зі щоденника таборовика 11 (16).
 Геврик Адріан — Спомин з табору 2-3 (20).
 Дам'янів Степан і Андрій — Літній табір в Англії 4 (20).
 Леонард Катруся — Ми відначили Свято Державності 4 (16).
 Леонард Катруся — Наша курінна прогулянка 9 (20-21).
 Леонард Катруся — Табір "Крок вперед" 12 (16-17).
 Лабунька Ілля — Прогулянка на гору Грейлук 1 (22).
 Левицька Гануся — Пані А. Лисак у нашому таборі 2-3 (21).
 Левчик Тарас — У таборі 2-3 (23).
 Литвин Маруся — Юнацькі табори в Аргентині 9 (16-17).
 Іванчишин Юрій — За слідами життя українських піонерів 2-3 (23).
 Завербна Соня — Прогулянка на індіанський цвинтар 1 (21).
 Ковальчук Роман — Прогулянка по Північній Америці 1 (23).
 Крамарчук Роман — Юнаки переносять ватру 1 (23).
 Мирончук Галя і Савка Ганя — Концерт і забава в містечку Ольга 1 (20).
 Маринян Марко — Моє таборування 2-3 (20).
 Михалович Ярема — Табір на "Новому Соколі" 4 (21).
 Павлишин Марія — Там, де зірки мерехтять 12 (22).
 Пелещук П. — Пластуни в Бріджпорту на 22 січня 5 (20).
 Подруга Наталка — Пластова ялинка в Мелборні 6 (20).
 Полянська Одарна — Дебют гуртка "Бджілки" 7-8 (22).
 Подоляк Юрій — Вечір "Юнана" у Філадельфії 9 (15-16).
 Пясецький Петро — Моє таборування 4 (22).
 Санторе Христя — Моє літо в однострою 7-8 (21).

Савчан Петро — Прогулянка на Телі Карнг 9 (23).
 Салючок Василь — Крайовий табір учасників у Манітобі 2-3 (20).
 Слиж Адріана — Свято Весни 9 (23).
 Слиж Адріана — Пластова Свічечка і День Солідарності 4 (22).
 Славко Братчик — Пластова Станиця в Баффало при праці 6 (22).
 Салун Ігор — Моє таборування 4 (22).
 Спех Степан — Подорож пластуни до Лондону 4 (19).
 Стадник Іся — Табір УПЮ-ок на "Вовчій Тропі" 6 (21-22).
 Старух Тася — Моя участь у таборі "Нескорений дух" 2-3 (25).
 Троян Наталка — "Ходотон" станиці Нью Гейвен 9 (17).
 Романюк Дарна — Табір скобів і вірлиць "Ловці вітру" 7-8 (21).
 Хабурський Любомир — "Ловці вітру" 7-8 (22).
 Цабанюк Петруся — Табір на "Соколі", Австралія 9 (22).
 Шарко Тарас — Табір прихильників у Німеччині 4 (19).
 Якубович Марко — На "Вовчій Тропі" 6 (20-21).

X. РІЗНЕ

1. РЕДАКЦІЙНЕ:

Замість квітів 1(24), 2 (24), 4 (23-24), 5 (23-24), 6 (24), 7-8 (24), 9 (24), 10 (24), 11 (24), 12 (24).
 Привітання різдвяні 1(2).
 Привітання великодні 4 (2).
 Список датів на пресфонд і список дарункових передплат 1 (24), 2-3 (24), 4 (23-24), 5 (23-24), 6 (24), 7-8 (23-24), 9 (24), 10 (24), 11 (24), 12 (24).

2. ПЛАСТУНКАМ НА ВУШКО:

Поради Подруги Дзвінки 5 (19).
 Поради Подруги Дзвінки 6 (18).

3. З ПРИРОДИ І ТЕХНІКИ:

Горбач Марко — Що ми знаємо про матерію і антиматерію? 9 (7-8).
 Гжицький В. — Дещо про ліси 11 (4-5).
 Командар В. — Квітна мужності в Карпатах 9 (4).

4. ФІЛАТЕЛІЯ

Куток філателіста 5 (5).
 Поштовий уряд ЮМПЗ 11 (11).
 Ямінський Борис — Новий успіх СУФА.
 Ямінський Борис — Поїзд сонця і основник сквотінгу на марках 9 (9).
 Ямінський Борис — 85-ліття гігантського колеса 11 (11).

5. ФОТОРЕПОРТЕР ПИТАЄ

Які враження з ЮМПЗ 12 (14).

6. РІЗНЕ ТА ЦІКАВЕ

Війна за відро 5 (18); Про сяне і таке 12 (7).
 Різне та цікаве 2-3 (17).
 Цінаве та практичне про Різдво 1 (17).
 Цінаві імпрези для молоді 7-8 (11).

7. ТРЕБА НАМ ЗНАТИ

Ольга Басараб — сестра Першого Начального Пластуна 2-3 (4).

Десять років у психушці за вірш про Т. Шевченка 2-3 (5).

Митрополит УАПЦ — Мстислав — Добродій Пласту 10 (2).

Святкування 90-річчя Патріарха Йосифа 5 (3).

8. ЗАГАДКИ І РОЗВАГИ

Лабіринт 7-8 (13)

Рисункові жарти 1 (10), 10 (11).

Розгадки 2-3/IV.

Словогра 9 (14).

Сторінка розваг 1 (8), 1 (20).

ЮМПЗ 82 — на весело 12 (8-9).

Веселий куток 12 (7).

Прецілі 5 (18), 6 (7).

9. ЛИСТУВАННЯ, ПРИВІТИ, ЗАКЛИКИ

Ансамбль бандуристів "Кольорит" 5 (9).

Важливе повідомлення 2-3 (3).

До нас пишуть... 10 (8), 11 (16).

Комунікат ОПЛДМ 11 (19).

Літературний конкурс ОПЛДС 6 (4).

Листопадовий марш на Пресфонд "Юнана" 4 (10).

Привіти з таборів 7-8 (13), 11 (17-18).

Щиро дякуємо 1 (20).

Як читають "Юнана" в Бразилії? 4 (16).

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

"САМОПОМІЧ"

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

Години урядування: понеділки і п'ятниці

від год. 6-ої до 9-ої вечора;

середа від год. 9-ої до 12-ої перед полуднем.

- Кредитова Кооператива в Пассейку платить 7% дивіденди від ощадностей — нараховуємо чвертьрічно.
- Студентські позички — до сплати після закінчення студій.
- Позички на авто та всякі потреби домашнього вжитку.
- Безплатне для членів життєве забезпечення ощадностей до висоти \$2,000 і позичок до висоти \$10,000.
- Сертифікати за високим опроцентуванням.
- Федеральне забезпечення членських уділів до висоти \$100,000 на одного члена.

*Вступайте в члени в годинах урядування
в домівці кооперативи.*

229 Говп Авеню * Пассейн, Н. Дж. * Тел.: (201) 473-5965

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА

в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ**

та

- **приймає ОЩАДНОСТІ.**

- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.

- **Урядові години:**

вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,

2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

Phone: 769-9998

Пластуні і Пластунки в Торонті!

СКЛАДАЙТЕ

СВОЇ ОЩАДНОСТІ

у Пластовій Кредитівці!

**ПОВІДОМЛЕННЯ ЮНАКАМ ПЛ. РОЗВ. МИХАЙЛОВІ
ЗАЯЦЕВІ Й ПЛ. РОЗВ. АНДРІЄВІ ОБЕРИШНИКОВІ**

Відповідь на Ваші листи до Редакції "Юнана" буде
в квітневому числі.

Редакція

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
*нагоду до того дає: **Кредитівка "Самопоміч"***
558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07303

Хто з Вас подорожує

• літаком • кораблем • поїздом • автобусом
у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ ВІД 6 1/2 до 9%

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“
У ЧІКАГО**

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

**Українська
Кредитова Спілка**

Централа: 295 College St., Toronto, Ont. M5T 1S2

Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ: 3635 Sawthra Road (біля Української
Католицької Церкви,
Tel.: 272-0468

Відділ: 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання помагати членам в економічних справах порадами і фінансово.

Наша справа — служити членам!

**Друкерня
КИЇВ**

виконує
всякі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколайських шкіл,
складайте свої ощадності у

**СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКІЙ
КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.**

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна \$1.50

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням яногось напрямку”, —
наше Олександр Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

БОРСУК

ІЖАК

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і нова-
ків та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

КАЖАН

БОБЕР

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьків, які цікавляться вихован-
ням і громадськими справами.

САЙГАК

ЛИС

КРАМНИЦЯ
ПЛАСТОВОГО ПОСТАЧАННЯ Пл. СТАНИЦІ ТОРОНТО

Має на складі

ОДНОСТРОЇ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УСІХ ПЛАСТОВИХ УЛАДІВ
ХУСТКИ, ПОЯСИ, ВСІ ВІДЗНАКИ Пл. ПРОБ,
ЛЕЛІЙКИ, СВИСТКИ, КОМПАСИ, БЕРЕТКИ,
Пл. ПІДРУЧНИКИ

2199 Bloor St. West M6S 1N2

Пл.станіцям при замовленні відзнак на суму
понад \$25. — даємо 10% знижку.

Нове на полицях: гаптовані відзнаки вмілостей для УПН
відзнаки: подані на обкладинці, ціна по \$2.50, інші — \$3.00.

РІСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ